

Plán preventivně výchovné činnosti v oblasti požární ochrany na rok 2024 a 2025

Pro splnění § 29 odst. 1 písm. n) zákona číslo 133/1985 Sb. o požární ochraně ve znění pozdějších předpisů obec Rtyň nad Bílinou ve spolupráci s Hasičským záchranným sborem Ústeckého kraje zpracovalo tento plán preventivně výchovné činnosti na léta 2024 a 2025.

Preventivně výchovná činnost obce v roce 2024 a 2025 se zaměří na:

1. Metodickou pomoc pro fyzické osoby nebo právnické osoby při zajišťování požární ochrany poskytovanou odborně způsobilou osobou dle § 11 zákona o požární ochraně. Tato pomoc spočívá v tom, že obyvatelé obce mohou vznášet dotazy týkající se požární prevence. Písemné dotazy mohou odevzdávat v době úředních hodin na Obecním úřadě Rtyň nad Bílinou s uvedením adresy tazatele. Odpověď dotazovanému bude odeslána či v případě uvedení telefonního čísla zodpovězena v co nejkratší době maximálně však do 30 dnů od vznesení dotazu.

2. Názorná propagace požární prevence na webových stránkách obce, kde budou zveřejněny tyto články:

*CO BYCHOM MĚLI VĚDĚT O POŽÁRNÍ OCHRANĚ

*KDO JSOU HASIČI A CO DĚLAJÍ

*PRVNÍ POMOC PŘI POPÁLENINÁCH A NADÝCHÁNÍ SE KOUŘE

3. Obec bude pokračovat ve spolupráci s HZS ČR při zajišťování preventivně výchovné činnosti.

4. Obec má uzavřenu smlouvu o spolupráci s Obcí Žalany - SDH Žalany

5. Obec bude pokračovat ve spolupráci s občanskými sdruženími, veřejně prospěšnými organizacemi a jinými orgány a organizacemi působícími na úseku požární ochrany.

Zpracoval: Bc. Marek Bula

Schválil: Jaroslav Liška starosta obce

Ve Rtyni nad Bílinou dne: 14.6.2023

Projednalo a schválilo zastupitelstvo obce dne: 14.6.2023

Dle Plánu preventivně výchovné činnosti v oblasti požární ochrany pro roky 2024 a 2025 zveřejňuje Obec Rtyně nad Bílinou na webových stránkách obce www.rtynenadbilinou.cz následující články:

CO BYCHOM MĚLI VĚDĚT O POŽÁRNÍ OCHRANĚ

Kdybychom Vám položili otázku, jaké právní předpisy znáte, určitě bychom se nesetkali s příliš nadšenou odpovědí. Motoristé si vzpomenou na vyhlášku o silničním provozu, k tomu každý z nás přidá ta ustanovení, která využívá ve své profesi a pak se nám přizná, že to bude s právním vědomím asi všechno. Upřímně řečeno, taková odpověď nás příliš nepřekvapí. Svět paragrafů je pro nezasvěcence obestřen tísnivou atmosférou soudních síní, soudců v talárech, rozsudku, který může změnit celý lidský život od základů. Zkrátka a dobře, této oblasti se hledíme obloukem vyhnout, přesto nikdo nebude popírat užitečnost zákonů – zvláště díky tomu, že žijeme mezi lidmi a občas jen dobrá vůle nestačí. Nebude proto na škodu, když se na požární ochranu podíváme tentokrát spolu s právníky právě přes brýle paragrafů.

Základním dokumentem, v němž je zakotven význam požární ochrany, je zákon o požární ochraně, ale vzhledem k tomu, že zákon nemůže obsahovat všechna důležitá ustanovení, jsou zde i prováděcí vyhlášky a další právní předpisy ke kterým můžeme zařadit – nařízení vlády, nařízení krajů a okresů. Tato naše úvaha sotva někoho zavede do prodejny právnické literatury, dovolte tedy zvláště pro ty, kteří se ještě řídí zásadou – „Nehas, co tě nepálí“, odcitovat :

Občané jsou povinni si počínat tak, aby nedocházelo ke vzniku požáru, zejména při používání, tepelných, elektrických, plynových a jiných spotřebičů a komínů, při skladování a používání hořlavých nebo požárně nebezpečných látek, manipulaci s nimi nebo s otevřeným ohněm či jiným zdrojem zapálení.

Slova – „Občané jsou povinni počínat si tak, aby nedocházelo ke vzniku požárů“ Bychom si měli vryt do paměti a připomenout si je vždy, když se ocitneme v situaci, kdy by se oheň mohl změnit z dobrého sluhy na zlého pána.

A jestliže přece k požáru dojde ? Zákon pamatuje na povinnosti občanů i v takovém případě a říká, že každý z nás je při zjištění požáru povinen učinit vše pro jeho uhašení a není-li to v jeho silách, vyhlásit poplach a bezodkladně oznámit Hasičskému záchrannému sboru vše potřebné pro včasný zásah. Ono „kde, co, jak“ se zdálo možná zbytečné. Operační důstojníci Hasičských záchranných sborů by však do tohoto našeho povídání mohli přispět mnohými ukázkami telefonních hovorů typu

„Haló, proboha přijďte, už hoří skoro celá střecha!“

„Ano, řekněte kde to“

„Proboha – no přece tady, tak honem přijďte ...“

a následuje klapnutí telefonního sluchátka. Velkým problémem se jeví i používání mobilních telefonů. Pokud zavoláme mobilem na číslo „150“, nemusíme se dovolat na ohlašovnu požáru v okrese, kde právě jsme, ale také do několik desítek kilometrů vzdáleného města, kde je svodná stanice pro linky 150. V těchto případech je nutné sdělit, v kterém okrese, případně městě jste, aby vaše ohlášení mohlo být předáno místně příslušnému hasičskému záchrannému sboru.

Překvapivé dobrodružství připravil hasičům občan, který oznámil požár obyčejné dřevěné kolny. A aby mu nikdo nemohl vyčítat nesprávné skladování závratného množství nafty a několika lahví s propan-butanem, raději jejich přítomnost zasahujícím hasičům zamlčel. Zbytečně, přihlásily se samy a způsobily další velké škody.

A co říci o sobectví jistého chataře, který poté, co zpozoroval požár chaty svého souseda a současně i soka ve výstavbě, přilil ještě pro jistotu kanistr benzínu, sedl a odjel do města, předstírajíc, že v době požáru byl na nákupu ve městě. V zájmu spravedlnosti je třeba dodat, že měl dvojitou smůlu. Jednak jej usvědčil náhodný turista, kterého si ve své pomstychtivosti nevšiml, a jednak požár přiživěný hořlavou kapalinou si nevybíral a přišel si na své i na jeho majetku.

Pro úplnost je třeba dodat, že držitelé prostředků vhodných pro zdolávání požárů jsou povinni je poskytnout. Na výzvu velitele zásahu jsme povinni pomáhat podle všech svých možností a od této povinnosti jsou osvobozeni občané mladší 18 a starší 60 let, tělesně a duševně postižení, těhotné ženy a matky. Výjimku zákon činí ještě u osob, jejichž činnost je naléhavější než osobní pomoc, například lékařů záchranné služby nebo policistů či vojáků. Ale řekněte sami, zda je nutné volat na pomoc zákon tam, kde by podaná ruka měla být lidskou samozřejmostí.

Ve světle paragrafů, miliónových škod, desítek zraněných a těch, kterým již nebylo pomoci se jasně ukazuje význam požární prevence. Jeho strohé litery se zpravidla stanou výmluvnými tehdy, když neštěstí postihne právě nás. To už však promlouvají pozdě Ptáte se na návod, jak se střetu s paragrafy vyhnout? Snad ho podá naše „desatero“ požární prevence.

Každý občan je zejména povinen :

1. zdržet se kouření, manipulace s otevřeným ohněm na požárně nebezpečných místech,
2. udržovat v řádném stavu topidla, komíny, kouřovody, elektrická a jiná zařízení,
3. zajistit, aby v blízkosti topenišť a zdrojů tepla se nenacházeli hořlavé látky,
4. dbát o to, aby topidla a zapnuté elektrické a plynové spotřebiče nebyly ponechány bez dozoru,
5. dbát, aby popel byl sypán vychladlý a do nádob k tomu určených,
6. pečovat o řádný dozor nad dětmi, zamezit jim přístup k zápalkám a hořlavým látkám,
7. používat všechny tepelné a jiné spotřebiče jen k účelu ke kterému jsou vyrobeny, používat jen schválené spotřebiče a dodržovat návody k jejich obsluze,
8. zachovávat opatrnost při skladování hořlavých látek a látek se sklonem k samovznícení, ukládat je ve stanoveném množství,
9. udržovat pořádek a čistotu na půdách, chodbách a ve sklepech,
10. dbát nevyšší opatrnosti v době sucha, žní a v topném období.

Naše desatero má sloužit jako návod, rada, výstrahy – jak jen chcete.

KDO JSOU HASIČI A CO DĚLAJÍ

Když slyšíme jak houkají sirény a vzápětí se okolo nás přeženou hasičské vozy, každého hned napadne, kdepak nám zase co hoří.

Pro většinu lidí jsou hasiči jedni, ale ve skutečnosti se určitým způsobem rozdělují na ty, kteří si práci hasiče vybrali za své povolání a ty, kteří tuto činnost vykonávají dobrovolně ve svém volném čase. Všem dohromady, ale jde o jedinou věc, rychle a kvalitně pomoci těm, kteří se dostali do nebezpečí a je ohroženo jejich zdraví, životy nebo jejich majetek.

Chtě nechtě se musíme zmínit i o právních předpisech, kterými se hasiči řídí. Jedná se zejména o zákon o Hasičském záchranném sboru České republiky, který upravuje podmínky profesionálních hasičů a dále zákon o požární ochraně, ve kterém je provedeno členění jednotek požární ochrany na čtyři základní skupiny : HZS kraje a HZS podniku – to jsou ti, kteří vykonávají práci hasiče jako své zaměstnání, JSDH podniku a JSDH obce – to jsou hasiči, kteří svoji činnost vykonávají dobrovolně mimo svoje zaměstnání.

Když se Vás zeptáme co dělají hasiči, nejčastěji uslyšíme odpověď, že hasí požáry. Ano je to pravda, mají to již ve svém názvu „Hasičský záchranný sbor“ . V názvu se však objevuje i druhé slůvko „záchranný“ - tato činnost hasičů – záchranářů je v dnešní době velmi rozmanitá a tvoří již více jak 2/3 všech zásahů.

Jedná se zejména o výjezdy k dopravním nehodám, kde se provádí vyprošťování osob z havarovaných vozidel a předlékařská pomoc.

Mezi další činnosti patří práce na vodě, čerpání vody z objektů, likvidace olejových havárií a úniků nebezpečných látek. V mnoha případech je nutná technická nebo technologická pomoc. Bohužel se mezi zásahy množí o plané poplachy, kdy nezodpovědní občané a jejich děti zavolají hasiče.

Toto je činnost, kterou provádí tzv. represivní složka. Vy se ale setkáváte i s hasiči z odboru prevence, kteří se zabývají schvalováním projektové dokumentace a účastní se kolaudací objektů. Další provádějí kontroly u právnických a podnikajících fyzických osob a u obcí. Po požáru zase provádějí zjišťování příčin vzniku požárů.

Jak jistě sami uznáte, prevence je velice důležitá i v oblasti požární ochrany a neměla by se zanedbávat, protože díky nedodržování předpisů a díky nedbalosti lidí ročně vznikají tisíce požárů.

K dalším a především novým činnostem u hasičských záchranných sborů krajů je ochrana a výchova obyvatel, krizové a havarijní plánování. Tyto činnosti byly na HZS krajů převedeny z referátů obrany a ochrany Okresních úřadů a regionálních úřadů CO.

Ochrana obyvatel velice úzce s činností hasičů souvisí. Jen si třeba vzpomeňme na povodně a pak je nám jasné, že potřebujeme plány varování, evakuace. Pro případy havárií plány havarijní a krizové, které se zabývají řešením havárií a živelných pohrom.

PRVNÍ POMOC PŘI POPÁLENINÁCH A NADÝCHÁNÍ SE KOUŘE

Popáleniny a opařeniny

Popáleniny a opařeniny patří k velmi vážným poraněním, která mohou ohrozit i život. Popáleniny jsou nejčastěji způsobeny ohněm, při zásahu elektrickým proudem nebo bleskem. Opařeniny vznikají např. vařící vodou nebo horkou párou.

Popáleniny rozdělujeme podle hloubky poškození na dvě kategorie. Na povrchní a hluboké. Zpravidla platí, že čím je popálenina hlubší, tím je závažnější. Čím hlubší, tím je také horší možnost hojení, až téměř žádná. Po zahojení po nich zůstávají většinou trvalé následky. Popáleniny se dělí dle závažnosti do čtyř stupňů.

Vážnost popálenin určuje velikost popálené plochy a hloubka popálení. U dětí je popálení vážné, pokud je popálená plocha větší než 5 %, u dospělých 15 %. Jako pomůcka pro určení velikosti popálené plochy může posloužit velikost dlaně popáleného. Jeho dlaň odpovídá přibližně 1 % celkového povrchu lidského těla. Tzn., že 5 % popálené plochy je velké asi jako 5 dlaní postiženého.

Jako vážné popáleniny označujeme popáleniny dýchacích cest, obličeje, očí, v okolí konečníku a přirození bez ohledu na hloubku a velikost popálené plochy.

Technická první pomoc

Okamžitě zastavte působení tepla na postiženého! Tzn., uhasťte oděv a odtáhněte postiženého od zdroje tepla, odstraňte hořlavé látky z okolí.

- hořící oděv uhasťte vodou, pokrývkou hozenou na postiženého (vyvarujte se použití látek z umělohmotných vláken)
- svlečte horký nebo mokrý oděv (není-li přiškvařen)
- sejměte z těla postiženého prsteny, náušnice, náramky, hodinky (pro následný otok tkáně může být jejich odstranění v pozdější době problematické)
- při hašení svého hořícího oděvu se řiďte pravidlem „Zastav se, lehni si, kutálej se“

Zdravotnická první pomoc

- popálené místo začněte co nejdříve chladit, např. proudem studené čisté vody
- chladit popálené místo byste měli dostatečně dlouho, alespoň 10 minut; cítí-li postižený palčivou bolest, můžete pokračovat v chlazení i déle, ale pozor na podchlazení, které může zhoršit jeho stav
- u malých dětí chladíte trup a hlavu jen desítky vteřin
- nestrhávejte ani nepropíchněte postiženému puchýře nebo zuhelnatělé tkáně
- nesahejte do rány a ani jí nepřikrývejte; použít můžete pouze čistou bavlněnou látku nebo sterilní obvaz
- nepoužívejte masti, zásypy, vatu
- v rámci protišokových opatření postiženého uložte na suché a rovné místo; můžete jej uložit i do zotavovací polohy; obvykle si postižený najde sám vyhovující polohu
- ihned volejte tísňovou linku 155 a počkejte na zdravotnickou pomoc

Nadýchání se kouřem

Na první pohled by se mohlo zdát, že při požáru je pro zdraví a život člověka nejvíce nebezpečné hoření. Faktem však je, že nejnebezpečnější jsou zplodiny hoření. Při každém požáru se uvolňuje kouř, který obsahuje řadu jedovatých a nebezpečných plynů. Pokud se nacházíte v zakouřené místnosti, můžete se snadno nadýchat těchto spalin a může se u vás vyvinout těžká otrava. V některých případech již po pouhých dvou až třech nádeších můžete velmi rychle upadnout do bezvědomí a přivodit si smrt.

Mezi velmi nebezpečné látky, z nichž se při požáru uvolňují vysoce jedovaté zplodiny, se řadí v domácnostech široce rozšířené plasty, např. PVC (polyvinylchlorid), molitan, PS (polystyren), PE (polyethylen), PA (polyamid), umakart, lepidla, laky a další. Často v produktech hoření nalezneme toxické látky jako oxid uhelnatý (vzniká při nedokonalém hoření; může rychle způsobit bezvědomí i smrt bez jakýchkoli předchozích příznaků nevolnosti), oxid siřičitý (ostře páchnoucí jedovatý plyn), chlorovodík (jedovatý plyn s dráždivými účinky pro oči i dýchací cesty), kyanovodík (velmi jedovatý bezbarvý plyn, blokuje výměnu kyslíku v plicích), fosgen (bezbarvý plyn se zápachem tlejícího sena se silnými dráždivými účinky; vzniká mimo jiné hořením chladicích kapalin obsahujících freon, např. ledniček), nitrozní plyny (způsobující dráždivý kašel, edém plic a následnou smrt udušením).

Jak poskytnout pomoc?

Obecné příznaky otrav se vyznačují potížemi s dýcháním, celkovou slabostí a někdy i halucinacemi. Bolest hlavy může způsobit nadýchání se například oxidu uhelnatého, oxidu dusíku, chlorovaných uhlovodíků; rozšíření zornic vyvolává inhalace chlorovaných uhlovodíků; načervenalé zbarvení kůže eventuálně až bezvědomí oxid uhelnatý apod.

Na prvním místě je Vaše bezpečnost. Nepouštějte se bezhlavě do záchranných akcí.

- urychleně, je-li to možné a bezpečné, opusťte zakouřený prostor; případně, nacházíte-li se v místnosti, otevřete okna a zajistěte důkladné větrání (pokud v ní však nehoří - přístup vzduchu zvyšuje intenzitu hoření)
- pokud jste sami postižení, snažte se v zakouřené místnosti pohybovat co nejnižší při zemi směrem k oknu či ke dveřím, nejlépe podél zdi kvůli lepší orientaci
- chraňte si dýchací cesty kusem tkaniny (kapesníkem, šátkem, utěrkou), ke zvýšení účinnosti výrazně napomůže namočení tkaniny do vody či jiné tekutiny (džusu, mléka, limonády,...)
- upozorňujte na sebe voláním „HOŘÍ“ a boucháním do kovových předmětů, případně vyvěšením kusu látky z okna (např. trička, ručníku, prostěradla, hadru) a máváním
- postiženou osobu (osobu, která se nadýchala kouře) se pokuste dostat co nejrychleji na čerstvý vzduch; pokud je postižený v bezvědomí a nedýchá, je nutné ihned zahájit resuscitaci a přivolat pomoc zdravotnické záchranné služby na lince 155
- zůstaňte vždy v blízkosti postiženého, zajistěte protišoková opatření (nepodávat tekutiny), kontrolujte průběžně základní životní funkce (dýchání, srdeční činnost)